

Asia: VN/10839/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

Alijäämän kattamista ja erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskeva sääntely (110 §, 118 §, 119 §)

Pidättekö ehdotettuja alijäämän kattamista koskevia muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

-

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskevaan sääntelyyn ehdotetaan velvoitteita toimenpideohjelman käsittelyyn ja raportointivelvollisuuteen liittyen. **Pidättekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?**

-

Esityksessä ehdotetaan, että valtiovarainministeriö voisi laissa säädetyin edellytyksin tehdä arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten ja niitä koskevien valtuuston päätösten perusteella ratkaisun kuntarakennelaisissa tarkoitettun erityisen selvityksen tarpeellisuudesta kuntajaon muuttamiseksi myös uutta arviointimenettelyä käynnistämättä. **Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?**

-

Kunnan ja kuntayhtymän hallintoa koskeva sääntely (23 §, 42 §, 56 §, 58 §, 90 §)

Esityksessä ehdotetaan, että hallintosääntöön tulee jatkossa ottaa määräykset sopimusten hallinnasta. **Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?**

-

Esityksessä ehdotetaan muutoksia johtajasopimuksen hyväksymistä koskevaan sääntelyyn sekä kuntayhtymän perussopimusta koskevaan sääntelyyn (perussopimuksen sisältöä koskevat muutosehdotukset sekä kuntayhtymän toimielinten poliittisen suhteellisuuden vaatimus). Lisäksi ehdotetaan muutoksia aloiteoikeutta koskevaan sääntelyyn. **Pidättekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?**

Sähköistä kokousta koskeva sääntely (99 §, 100 §)

Pidätekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

Ehdotuksessa ei ehdoteta muutoksia sähköistä päätöksentekomenettelyä koskevaan sääntelyyn. Jos kunnassanne/kuntayhtymässänne on käytössä 100 §:n mukainen sähköinen päätöksentekomenettely, onko tätä koskeva sääntely koettu toimivaksi? Ellei, kuinka sääntelyä tulisi kehittää?

Kuntayhtymien rakennejärjestelyjä koskeva sääntely (62 a §, 62 b §)

Voidaanko ehdotettavan kuntayhtymien yhdistymistä ja kuntayhtymän jakautumista koskevan sääntelyn katsoa olevan tarkoituksenmukaista kuntayhtymien tehtävien uudelleenjärjestelyjen toteuttamiseksi?

Muut huomiot

Muut huomionne lakiesityksestä

Kuntayhtymien tuloverotus

Luonnoksessa ei ole otettu kantaa kuntayhtymien tuloverotuskysymyksiin, vaikka ilmeisesti tarkoitus on, ettei luonnoksessa tarkoitetuista järjestelyistä tulisi myöskään tuloveroseuraamuksia. Kuntayhtymillä voi olla veronalaista toimintaa, jolloin mahdollinen purkautuminen verotuksessa yhdistymisen yhteydessä voi johtaa veroseuraamuksiin. Verohallinnon näkemyksen mukaan olisi selvytyksen vuoksi tarpeen säätää tai vähintäänkin perusteluissa todeta, jos on tarkoitettu, että yhdistyminen rinnastetaan verotuksessa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 a §:n tarkoittamaan sulautumiseen.

Lisäksi hallituksen esityksessä tulisi lausua tappioiden osalta, millä tavoin luonnoksessa tarkoitettujen järjestelyjen vaikuttavat järjestelyn osapuolina olevien kuntayhtymien tai näiden omistamien osakeyhtiöiden tuloverotuksessa mahdollisesti vahvistettujen tappioiden käsittelyyn. Verotus- tai oikeuskäytännössä ei ole otettu kantaa siihen, millä tavoin kuntayhtymien yhdistyminen vaikuttaa kuntayhtymien omien tappioiden käsittelyyn, jonka vuoksi asiasta olisi tarpeen hallituksen esityksen perusteluissa nimenomaisesti lausua, mikäli tarkoitus on, että yhdistyvien kuntayhtymien tappiot ovat yhdistymisen jälkeen käytettävissä. Verotuskäytännössä on katsottu, että kuntaliitoksessa kunnan omistama yhtiö ei menetä omistajanvaihdoksen vuoksi tappioitaan. Keskusverolautakunta on lisäksi ratkaisussaan katsonut, että kuntaliitoksen yhteydessä kuntien omistamien yhtiöiden sulautuessa sulautuvan yhtiön tappiot ovat vähennettävissä vastaanottavan yhtiön verotuksessa tuloverolain 123 §:n 2 momentin estämättä. (<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ennakkoratkaisut/54548/kvl037201>). Vastaavia periaatteita olisi tarkoituksenmukaista

soveltaa myös yhdistyvien kuntayhtymien omistamien yhtiöiden verotuksessa ja asia olisi tarpeen nimenomaisesti hallituksen esityksen perusteluissa todeta.

Varainsiirtoverotus

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi varainsiirtoverolain 4 §:n 6 momenttia siten, että veroa ei ole suoritettava siirrettäessä kiinteistö vastaanottavaan kuntayhtymään kuntayhtymien yhdistyessä tai kuntayhtymän jakautuessa kuntalain mukaisesti taikka kuntarakennelain 3 §:ssä säädettyssä kuntien yhdistymistilanteissa tai siirrettäessä kunnan osa toiseen kuntaan. Näin jo olemassa olevan varainsiirtoverolain 15 §:n 3 momentin viittaussäännöksen kautta verovapaus koskisi vastaavasti myös edellä mainituissa tilanteissa tapahtuvia arvopaperien siirtoja. Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2021 aikana. Kyseessä olisi verovapaussäännös, johon ei liity hakemus- tai lausuntomenettelyä.

Verohallinto pitää nimenomaisen verovapaussäännöksen säätämistä tarpeellisena hallituksen esitysluonnoksesta ilmenevän tavoitteen toteutumiseksi.

Luonnoksen luvussa 7.2 (s. 56) viittaukset varainsiirtoverolain lukuihin tulisi tarkentaa viittaamaan kiinteistön luovutusta koskevaan 2 lukuun ja arvopaperin luovutusta koskevaan 3 lukuun.

Keskinen Mia

Verohallinto - pääjohtaja Markku Heikura, johtava asiantuntija Mia Keskinen